

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Tributoria actione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96393)

de acqui. pos. ubi etiam alle. no. per l. y. in l. ei qui. C. quod cu. eo. z limita per Pau. d. Ca. in l. j. s. exercitorem. z vide hic Bart. in l. i. s. nuntiatio. s. ope. no. num. z in l. post dotem. in vj. lectu. Dr. j. solu. marri.

ALEX. C. Sufficit. Adde gl. in l. quecunque. ff. de procu. quam alle. Bal. in l. j. in fi. C. de sent. U. ide plene in l. j. s. nuntiatio. s. ope. no. nuntia.

De tributoria actione. Rubrica iii.

ADDITIO.

POMA. C. De tributoria actione. Pro intellectu huius tit. vide Alex. in l. post dotem. ff. solu. ma.

C. Gloss. continuat.

LEX I.

Huius quoque. De eo, quod con- tractu est in mer- ce peculiari cu. eo, qui est in alteri⁹ potestate, eo sciente, competit tributoria. Verbum merces, accipitur generaliter, z verbum peculiare, nulla facta deductione, z verbum scientia, pro patientia, z verbum potestatis seu potestate, etiam generaliter accipitur. h. d. C. Ro. gl. super verbo, omnes. C. Ro. quod ex vno contra- ctu nemo dicitur negotiator, de quo dixi in l. legatis. in prin. de leg. iij. Sic qui semel mercator, non dicitur mercator.

LEX III.

Ed z si servus. Anus scientia non sufficit, ut actionis natura facit insolitum scientem etiam deducere. h. d.

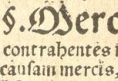

Si servus. Ad evidentiam huius s. scias, quod hoc edictum habet duo capita. Primum prouidet contra scientem tantum. Secundum contra dolo- sum, z incipit secundum caput in l. illud. s. si cuius. j. eo. sed hic s. tractat de vtroque mistim. h. d. Dolus tutoris z curatoris non nocet his, quorum negotia administrat, nisi quatenus sunt locupletiores, z tunc tenentur cedere actionem, sed ipsorum ad ministrantium scientia sufficit ad hanc actionem, pupillorum vero, z aduulorum dolus ipsis nocet, s. scientia no. sufficit, pro- curatoris vero dolus, z scientia nocet. h. d.

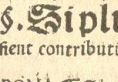
LEX V.

Procuratoris. Si sint plures quorum vnus est dominus, alius quasi dominus, vnusque scientia z ignorantia contemplatur, vt inducat hanc actionem. h. d.

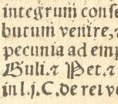
Mercis nomine. Contrahentes tantum cir- ca merces habent actione, contrahentes in potestate deducunt debitoribus etiam extra causam mercis, nisi creditores ratione pignoris preferantur, z sole merces, vel quod ex eis est redactum, veniunt in tributum. h. d. vsque ad s. si plures.

Si plures. Si plures sint negotiationes vel vnus, sed plura loca, plures z separate fiunt contributiones. h. d.

ADDITIO.

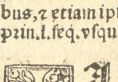
POMA. C. Si plures. Vide Ro. singu. cccclxxxj. vide allegata pulchre per Areti. consil. lvij.

Plane. Creditores habentes personales actiones vocantur in tributum, z habentes reales sunt integrum consequuntur. h. d. U. ide gl. que est super verbo in tri- butum venire, z no. ea. z adde in fi. ibi qui in nau. die, sed ibi fuit pecunia ad emptionem specialiter numerata, hic secus secundum Bult. z Pet. z no. per l. y. C. qui por. in pig. hab. l. licet. z per gl. in l. j. C. de rei ven. z ibi etiam per l. y.

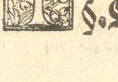
ADDITIO.

ALEX. C. Plane. U. ide gl. in l. qd quis. de primilegijs creditoru.

Tributio. Creditores accipientes, cauent se red- dituros alijs creditoribus emergenti- bus, z etiam ipse, qui petit, si vult peculio renuntiare. h. d. cum prin. l. seq. vsque ad ver. si cuius dolo.

LEX VII.

U. id quoque cauere. Sic iurisconsultus incipit tractare.

re de secunda parte edicti, scz, quando a tto tributoria datur propter dolum domini commissum in male contribuendo, s. h. d. ne tenetur. h. d. C. Ro. tributoria dari propter dolum, quis hac actio, precedentibus datur propter scientiam. Item no. quod minus istud non relinquit positum in extremis.

S. Nec actio. Actio ista non est de dolorideo datur gatur per actionem ex contractu: ideo heres tenetur in quantum ad em peruenit.

LEX IX.

Quod in herede.

S. Eligere. Quando ad ide competit plu- res actiones, cogitur quis eli- gere vnani, nec poterit postea redire ad aliam, secus si plures actiones competunt ad diuersa. h. d. Et hoc s. colligitur per Dr. z per glo. vna regula, de regulis que impediunt cumulatione, vt no. p. gl. in l. edita. C. de eden. z per Dr. in c. nullus pluribus. de reg. in. in vj. hoc aut, qd hic de electioe dicit est verum, nisi actor reddatur incertus ex facto rei nolentis cum certificare, vt l. j. qz autem. i. quorum lega. Item quod i. subicitur, qz non potest habere regressum ad aliam, intellige nisi per restitutione in in- teg. ex causa iusti erroris. l. habebat. s. tit. j.

ADDITIO.

ALEX. C. Eligere. Et materiam huius s. quam hie no. exami- natam per Bar. post Dr. in l. i. s. vn queritur. j. s. public. in l. edita. C. s. eden. Et adde qz si eligat vnani actionem cui est prescri- ptum, no. impedit redire ad aliam, cui non sit prescriptum, secun- dum Bal. in l. si predium. de edil. act. z ad hoc no. per gl. vide no. Bal. in materia. l. i. magne in iij. opp. C. s. fur. z de materia hui⁹ s. vide per Dr. in l. in provinciali. de ope. no. num. in s. i. adde, vt per Ro. consil. ccccij. POMA. Pro declaratione vide Bre. consil. rre. Alex. in l. cum proponas. post Bart. ibi col. s. i. tractat. ide Alex. in l. edita. C. de eden.

S. Si seruo. Tenetur heres, qui seruo deicit libera- tem sine cautiōe, vel deductione, z ex hoc suo dolo tenetur in solidum. h. d.

LEX XI.

Quando. Secundum diuersa accidit tētare actionem de peculio, quam tributariam. h. d.

LEX XII.

Quis duntaxat. De peculio deduci- tur id, ad qd quis ex dolosa difficultate tenetur. h. d.

Quod cum eo, &c. Rubrica vi.

Ad evidentiam huius tituli debes scire quod secundum ri- gorē iuris civilis filiusfamilias contrahens obligatur, tam ex contractibus s. de iudic. propter causam emancipat, vel aliter a potestate patris liberatus propter status mutatio- nem, videtur quodammodo nouus homo, z ab illa obligatione de rigore iuris liberatur, verum pater videns contrahentem cum filio esse deceperit propter istam capitis diminutionem, restituit contra ipsum filium vellem actionem, z hoc fecit s. per titulum seu in titulo de capitis diminutione, postea pater co- siderauit qz multum grauauerat filium restituendo contra eum vtilen, ideo suum edictum in hoc tit. limitauit, vt illa velle res- tituta in leg. casibus, qui ponuntur in hoc titu. non detur in so- lidum, sed quatenus facere potest, vt videbitis in l. q. z per co- tum, hoc eodem titu.

ADDITIONES.

ALEX. C. Quod cum eo. An iste titulus hodie sit correctus, vide Aug. z Ino. in l. z exheredatum. de re iudi.

ALEX. C. Grauaerat filium. Sed quid si creditor est paupe- rior, vt si filius tenebit in quantum facere potest? U. qz in solidum, sicut dicimus in marito, z vroe, vt tenent Bar. z doc. in l. mar- tum. so. ma. In contrarium facit, qz cum creditor in vno sit rele- uatus, vtz qz restituitur sibi actio vtilis contra filium, vt dicit hic Bar. ergo d. in alio grauari, arg. in l. cum qui. de iure iur. Et hoc vltimum sequitur Bal. in l. j. C. quod cum eo. quod no. z fuit in vgoze z marito dictum Bal. in l. diuortio. de ne. gest. r. q. sic non habet primilegium, s. Jaco. de Bel. in sua. o. disputata inci. leg. dicit, sol. mar. z dicit qz si maritus z vroz est pauper, dicit ipse puro, s. z territus loquor, tamen sic iudicarem, qz debeat ma- ritus, vel eius liberi pro dimidio condemnari.

z et